

Kazus 478

(T.S.) W 185 r. p.n.e. Klaudiusz Magnificus nabył w drodze zapisu *per damnationem* 3000 asów. Magnificus będąc kognatem testatora ósmego stopnia poważnie wahał się, co ma z danym zapisem uczynić.

- *Oceń, dlaczego.*

Kazus 479

(T.S.) W 30 r. p.n.e. dziedzic spadku Klaudiusz Mallianus miał przeznaczyć na legaty aż 7/8 spadku. Na jego szczęście znajomy prawnik poinformował go, że istnieje przepis, który chroni dziedziców przed tak wysokimi legatami.

- *O jaki przepis chodzi i jak regulował on sprawę wysokości legatów?*

Kazus 480

(M.W.) W ostatnim roku panowania boskiego Nerona (54–68 n.e.) Titus sporządził testament, w którym znalazł się zapis „Marcusowi zaś daję niewolnika Stichusa”. Stichus nie był jednak własnością Titusa ani jego dziedzica Quintusa.

- *Czy zapis jest ważny?*
- *Czy Marek będzie mógł dochodzić zapisu?*

Kazus 481

(T.S.) Klaudiusz Karwinus ustanowił na wspólnie zdobionym, rodzinnym krześle Karwiniuszy fideikomis familijny w obawie, aby ta cenna pamiątka po sławnych już w czasach królewskich przodkach nie została sprzedana. Jednakże wiele lat później, kilkanaście lat po śmierci cesarza Justyniana, Jan Psellantos Karwinus sprzedał niezwykle cenny antyk.

- *Oceń czy wola Klaudiusza Karwinusa została złamana niezgodnie z prawem.*
- *Czy znaczenie miało to, że Psellantos był krewnym Klaudiusza rz. ósmego stopnia?*

Kazus 482

(P.S.-W.) Zapobiegliwy ojciec rodziny — Sulpicjusz Kwiryniusz — postanowił, że nie będzie ustanawiał spadkobiercy dla swego ogromnego majątku, miał bowiem syna (jedyńca) Pardubiusza, z którego był bardzo dumny. Sulpicjusz uznał jednak, że ma pewne obowiązki wobec dalszych krewnych i przyjaciół, więc postanowił, że obdarzy ich pewnymi przedmiotami ze swego majątku. Oto jakie postanowienia znalazły się w sporządzonym przez niego dokumencie na wypadek śmierci:

- 1) Appius, mój towarzysz wyprawy do Afryki, niech uprzednio weźmie latyfundiūm kolo Ostii;
- 2) Maria, moja dalsza kuzynka, niech ma dla siebie niewolnika Drajusza, który zawsze jej się podobał;
- 3) mój spadkobierca niech będzie zobowiązany do dania mojego zestawu badawczego Glaukosowi, zaprzyjaźnionemu z rodziną medyków;
- 4) mój spadkobierca niech będzie zobowiązany do dania wujowi Stefanowi konia z rzędem, należącego obecnie do kupca;
- 5) mój spadkobierca niech będzie zobowiązany z sąsiedzenia do tego, że wyzwolieniec Teofan zabierze i będzie miał dla siebie instrumentowany miecz i tarczę, pochodzące z wojen z Kwadami, Markomanami i Sarmatami (167–175 n.e.).

Następnie Sulpicjusz uznał jednak, że bezpiecznie i zapobiegliwie będzie potwierdzić wyrażenie, że jego wola jest, aby to Pardubiusz był spadkobiercą, więc sporządził testament, w którym dodatkowo potwierdził swe wcześniejsze rozrządzenia.

- *Jakiego rodzaju dokumenty na wypadek śmierci sporządził Sulpicjusz Kwiryniusz?*
- *Określ rodzaj każdego z dokonanych przez niego przysporzeń kosztem spadku.*
- *W jaki sposób każda z uprawnionych osób będzie mogła domagać się spełnienia zobowiązania przez Pardubiusza, gdyby ten odmówił wykonania woli zmarłego ojca?*